

Spoločným úsilím proti dopadom zmeny klímy v Trnave

Mestá odolné na dopady zmeny klímy – trnavská inšpirácia

KRI

Ing. Alena Kozlayová – Karpatský rozvojový inštitút

25.4.2013, Trnava

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Tento Švajčiarsko-Slovenský projekt je podporovaný prostredníctvom Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce v rámci rozšírenej Európskej únie. Na projekte sa finančne spolupodieľajú Švajčiarska konfederácia a Slovenská republika.

www.swiss-contribution.sk

Prečo tento projekt?

Nekonanie, resp. nedostatočné konanie v oblasti adaptácie sa na očakávané dopady ZK

Nedostatočné **uvedomenie** o hrozbách spôsobených ZK pre dané územie

Prakticky neexistujú **komplexné príklady** ako systémovo a participatívne reagovať na dopady ZK v mestskom prostredí

Nízka **priorita** tejto závažnej témy na mestskej úrovni (v oblasti plánovania či realizácie aktivít)

Nedostatočné **zapojenie verejnosti** do procesu adaptácie

Nedostatočná **odborná kapacita** presadzovať túto tému a poskytovať poradenstvo v tejto téme

Následky: väčšie škody pre rozvoj, zdravie ľudí, ich majetky

Filozofia alebo

O čom je tento projekt

CIEĽ: Zvýšiť akcieschopnosť miest adaptovať sa na dopady zmeny klímy na Slovensku

prostredníctvom

- **dobrych príkladov**, ktoré stimulujú k nasledovaniu = pilotný adaptačný proces v meste Trnava pre zlepšenie schopnosti mesta reagovať na dopady ZK a na ilustráciu potrebných krokov v mestskom prostredí
- **zlepšenia legislatívno-strategického rámca** pre zvýšenie priority tejto témy na mestskej úrovni a zvýšenie možností mestám účinnejšie konať v oblasti adaptácie sa na dopady ZK
- **zlepšenia odbornej podpory** všetkých, ktorí majú, resp. chcú byť do procesu reakcie na dopady klimatickej zmeny na úrovni mesta zainteresovaní

Aktivity a hlavné výsledky v Trnave

- **Mobilizácia subjektov pre podporu a participáciu v procese adaptácie**
 - verejnosť: brožúra, videospot, lokálne médiá
 - inštitúcie: Partnerstvo pre adaptáciu
- **Adaptačná stratégia na dopady klimatickej zmeny v meste**
 - tím MOSA + externí spolupracovníci
 - Dopady – Zraniteľnosť – Stratégia – Akčný plán na r. 2014
- **Mechanizmy a praktické nástroje pre implementáciu Adaptačnej stratégie**
- **Realizácia 4 vybraných pilotných opatrení Akčného plánu v meste**
- **Grantový program z prostriedkov Mesta Trnava pre občianske aktivity súvisiace s realizáciou opatrení adaptácie na zmenu klímy v meste**

➔ *Zvýšené uvedomenie a citlivosť na ohrozenia vyplývajúce z dopadov ZK
Nadobudnuté poznatky, ako hrozbám čeliť, ako začleniť dopady ZK do rozhodovacieho procesu, prípravy plánov a bežnej činnosti na lokálnej úrovni*

Aktivity a hlavné výsledky aj pre iné mestá

- **Návrh a presadzovanie zmien a opatrení v legislatíve** súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy
 - s dôrazom na Z. o podpore regionálneho rozvoja, tzv. malý kompetenčný zákon, Z. o samosprávnych krajoch, Z. o obecnom zriadení, Z. o ochrane prírody, Z. o územnom plánovaní, Z. o vodách
- **Prípadová štúdia z procesu v Trnave**
- **Sprostredkovanie výstupov širokej verejnosti** a najmä mestám a MVO so záujmom o tému – odborné semináre, články, prednášky
- **Národná odborná sieť na podporu adaptácie** na zmenu klímy (OSA)
 - odborná podpora, na čele s KRI

Téma adaptácie na dopady ZK celospoločenskou prioritou

*Zvýšená vnímavosť miest na potrebu adaptácie sa na dopady ZK
Získané podnety pre spoločné adaptačné aktivity na území mesta
Posilnené odborné kapacity pre podporu adaptácie*

Prečo partnerstvo KRI a Trnavy (1)

Karpatský rozvojový inštitút

- Poslanie: prispievať k rozvoju Slovenska cez komplexný územný prístup k udržateľnému rozvoju a presadzovať systémové zmeny v oblasti dobrého spravovania.
- Témy KRI:
 - Dobré spravovanie rozvoja, vrátane integrovaného plánovania rozvoja území
 - Adaptácia na dopady klimatickej zmeny na lokálnej úrovni
 - Lokálna ekonomika, založená na environmentálnej a socioekonomickej udržateľnosti
- Skúsenosti a expertíza v danej problematike
- Dlhodobý zámer pôsobiť ako hnacia sila (nezávislé mimovládne odborné centrum v spolupráci s OSA) v téme začleňovania adaptácie sa na dopady ZK do lokálneho rozvoja na Slovensku
- Ambícia KRI stať sa uznávaným inštitucionálnym partnerom pre relevantnú verejnú správu pre obhajobu a presadzovanie potrebných krokov v tejto oblasti

Prečo partnerstvo KRI a Trnavy (2)

Trnava

- Proaktívne správanie a angažovanosť trnavskej samosprávy v oblasti adaptácie sa na dopady ZK
- Záujem o systémovú spoluprácu v tejto oblasti s ďalšími subjektmi sídlacimi či majúcimi relevantné aktivity na území mesta
- Zapojenie do procesu slovenských expertov, ktorí majú v oblasti adaptácie sa na lokálnej úrovni či v urbanizovanom prostredí rozsiahle vedomosti
- Závazok mesta vytvoriť systematický prístup k plánovaniu, rozhodovaniu, povoľovaniu, či ďalším činnostiam, ktorý bude, okrem iných faktorov, zohľadňovať dopady klimatickej zmeny
- Vytvorenie podmienok pre aktívne zapojenie obyvateľov mesta do adaptácie
- Mesto Trnava ako inšpirácia pre ďalšie mestá

Hlavné míľniky projektu

Partnerstvo pre adaptáciu v meste Trnava	05/2013
Adaptačná stratégia na dopady ZK v meste Trnava	02/2014
Návrh mechanizmov a nástrojov pre dobré rozhodovanie v súvislosti so ZK, pilotne aplikovaný v meste Trnava	02/2014
Odporúčania na zmeny a doplnenia strategického a legislatívneho rámca pre činnosti v oblasti adaptácie	09/2014
Zrealizované príkladové technické adaptačné opatrenia v Trnave	01/2015
1. kolo vyhodnotenia grantového programu pre občianske aktivity súvisiace s adaptáciou na dopady ZK	01/2015
Prípadová štúdia „Trnavská inšpirácia“	02/2015
OSA	02/2015

Partnerstvo pre adaptáciu v meste Trnava

- Partnerstvo inštitúcií pôsobiacich na území mesta zároveň komunikačná platforma
- Cieľ: zabezpečiť širokú participáciu na tvorbe a implementácii Adaptačnej stratégie aj po ukončení projektu
- Členovia PAD – inštitúcie:
 - samospráva mesta – líder a administrátor PAD
 - mestské podniky
 - lokálna štátna správa
 - ďalšie odborné inštitúcie
 - mimovládne organizácie
- Postavenie PAD:
 - podieľať sa na tvorbe a poskytovať spätnú k výstupom projektu;
 - poskytovať a získavať informácie a koordinovať navzájom svoje aktivity;
 - možnosť komunikovať a presadzovať ciele Adaptačnej stratégie vo vlastnom prostredí;
 - nominovať členov do odbornej skupiny (MOSA),;
 - poskytnúť podporu pre tvorbu a implementáciu Adaptačnej stratégie;
- Po skončení projektu môže prerásť napr. do Rady primátora pre adaptáciu na dopady ZK alebo dať základ vzniku špecializovanej komisii MsZ

MOSA – miestna odborná skupina pre adaptáciu

- Medzisektorová expertná skupina
- cca 10-15 ľudí
- Miestni experti nominovaní PAD – nezastupiteľní, priamo participujúci na tvorbe Adaptačnej stratégie
- Absolvujú „vzdelávanie v procese tvorby“ Adaptačnej stratégie
- Budú participovať na tvorbe Adaptačnej stratégie, resp. jej čiastkových výstupov pod odborným vedením KRI

Najbližšie aktivity

- Vytvorenie PAD: 05/2013
- Zostavenie MOSA: 06/2013
 - **Identifikácia kľúčových organizácií pre PAD: KRI – do 3.5.13**
 - **Vypracovanie zásad fungovania PAD a profilov expertov MOSA: KRI – do 10.5.13**
 - **Oslovenie inštitúcií mestom, vyjadrenie záujmu inštitúcií o členstvo v PAD a MOSA a zostavenie PAD: do 31.5.13**
 - **Sformovanie MOSA: do 15.6.2013**
 - **1. vzdelávanie členov MOSA: do 30.6.13**
- Identifikácia predpokladaných dopadov ZK na mesto Trnava: 05/2013
- Hodnotenie zraniteľnosti mesta na dopady ZK: 06-09/2013
- Príprava osvetovo-vzdelávacích materiálov: 06-09/2013

Ďakujeme za pozornosť a záujem o túto tému!

Mestá odolné na dopady zmeny klímy – trnavská inšpirácia

Trvanie: 1.4.2013 – 28.2.2015 (23 mesiacov)

Rozpočet: 168 494 EUR

www.kri.sk

PROGRAM ŠVAJČIARSKO-SLOVENSKEJ SPOLUPRÁCE
SWISS-SLOVAK COOPERATION PROGRAMME

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Slovenská
republika

Na projekte sa finančne spolupodieľajú Švajčiarska konfederácia a Slovenská republika.

Blokový grant pre MVO a podporu partnerstiev švajčiarsko-slovenskej spolupráce realizuje

Nadácia Ekopolis v spolupráci s partnermi nadáciou SOCIA a Karpatskou nadáciou.